

Україна бореться

Український народ не бажає бути в ярмі. — Повстанський рух залив українську землю. — "Бульбаші" не дають спокою большевикам.

Про статтю, що появилася в „Голосі Правди“ ч. 83, містимо з незначними скороченнями. — Ред.

„Не скорилася перед большевиками українська земля ні її народ. Особливо тепер, коли по двох роках свободного життя українці ще більше переконалися про протициональність большевизму, в масі народу змінив дух непримиреності. Український народ не бажає бути більше в ярмі союзників імперіалістів і як свободолюбна, творча і життерадісна нація, він особливо тепер, коли рішиться питання „бути або не бути“, став більше ворожко, більше страшною для большевицького панування силою.“

Повстанський рух в Україні, зокрема існування і зрист УПА (Української Повстанської Армії) приймає такі розміри, що большевицькі вожаки поважно занепокоєні вислідом боротьби за їхнє панування на українській землі. Цього факту не промовчують вже самі кремлівські господарі. Хоч воїни й називають УПА „таємною армією Гітлера“, однакож кожний українець знає, що цей рух не має нічого спільного з німцями і бореться тільки за своє багатовікове змагання бути господарями на своїй землі.

Багаточисленні візяння полонених доводять, що боротьба за волю України прийняла більш організовану форму і повстанська армія має вже тепер в своєму розпорядженні найновіші боїві знайділля, артилерію, а навіть і поезі. Хоч командування, звичайно, затає перед червоноармійцями факт існування УПА, але вони від полонених українців довірюються про цілі їхньої боротьби, а відтак розповідають далі про це своїм товаришам.

Воєннополонений, булавний Г. В. з 350-ої стрілецької дивізії, подає факти про ставлення советських командантів до українців, мобілізованих до червоної армії на недавно зайнятій території. „З такими людьми“, — розказує Г. В. — поводяться не як з вояками, а як з ворогами. Ще в запасних полках для пильного догляду за ними притягається спеціальні частини, складені з комуністів. З особливим недовір'ям ставиться командування до вояків із Західної України. Їм не довіряють стійок, а на ній відбирають у них зброю. Таке ставлення доводило до того, що люди при першій нагоді величими групами втікали в ліси і приєднувалися до УПА.

На підставі захоплених під час боїв советських документів можна судити, які величезні розміри прийняла де-

рзія українців в червоної армії. В одному документі говориться про переїзд до УПА 200 вояків з транспорту 700 вояків. Командант однієї маршової частини з 1000 вояків приневолений був утечею рятуватися від своїх людей. УПА бореться проти большевиків на фронті і в запіллі в такою запеклістю, що советські командування було приневолене, крім відділів НКВД, кинути проти повстанців регулярні частини червоної армії, а в районі Кам'янця навіть одну бригаду 31 панцерного корпусу. Маршові сотні просуваються тепер на фронт під конвоєм цвізів, з метою захисту їх від нападів повстанців. Особливо активно діють повстанці в районі Луцька, де не має ні одного дня, щоб не висаджено в повітря військового поїзду, мосту або якогось іншого воєнного об'єкту; рівно ж щодня приходить до кривавих сутичок.

Не лише свідчення воєннополонених і захоплені советські документи доводять про зрист повстанського руху в Україні, але про цього все частіше приходиться читати в листах на советському фронті та з фронту. Так наприклад одного команданта з Алтайського краю пише до сина: „Прийшла звістка, що Ваня (сусід) воїтить в червоні партізанами, десь коло Львова, а

Колька Ствоніні сильно розгніваний, напевно не видужає. Тому ти сину будь все обережний“.

Ці вістки передаються з уст до уст серед населення советського запілля. Фронтовики у своїх листах подому рівно ж не затають цих фактів і помимо цензури заборон, все ж таки запілля багатко дізнається про справжню зустріч „визволителів“ на українській землі. Булавний Д. П., лист якого не був ще відсланий та попав до рук німецьких військ, пише до своєї жінки в с. Платницьке, Курської області: „Багатко клопотів приносять якісь там „бульбаші“, українці. Це божевільні люди, що часто влаштовують напади на нас, але й ми дасмо ім також прочухана. Що це за люди — не знаємо, але начальство говорить, що це „гітлерівські агенти“. В одному з донесень советський командант пише до начальства, що недавно повстанці захопили залізничний поїзд, і до рук УПА попали поззи і гармати.

Так приймає український народ большевицький імперіалізм. Є підстава до передбачень, що боротьба за свободу України стане ще більш жорстокою, бо заходи советської влади в українських селах приєволовують селян разом з родинами переходити до повстанців. Таким чином визвольна боротьба прийде в найближчий час найбільш жорстокий та організований характер.

Не замерла віра в свободу в серцях українського народу. Україна бореться, вона переможе! • П. Безродний.

З українського життя

ЗА ДУШІ ГЕРОЇВ

Заходами, філії „Української Громади“ і УНО в неділю 26 листопада ц. р. після Служби Божої в українській православній св. Петро-Павлівській церкві відправлено урочисту панахиду за спокій душі геройів, що життя своє віддали за Україну і. листопада 1918 р. і за спокій душ геройів учасників Зимового Походу та 359-ох розстріляних большевиками 21-го листопада 1921 р. під Базаром на Волині. Панахиду відправив настоятель церкви о. Петро Опаренко в асистенції ще трьох священиків, попередивши І коротким словом про значення Листопадового Зброй і Зимового Походу в історії визвольної боротьби українського народу. Церква була повна вірних. Співав гарно первіковий хор під управою сотні Миколи Мартиненка.

„КАМЕРНА СЦЕНКА“ У ВІДНІ

„Камерна Сценка“ — у склад якої входять наші відомі актори з Львівського Оперного Театру — вже 4 місяці обіодає табори українських робітників. На програму вечора складаються сценки з українського життя, української народної пісні, танки і пісеньки жартівливого характеру.

Про успіх „Камерної Сценки“ (загальний провід у руках арт. Й. О. Горнякевича, мистецький режисер В. Шашарівський) свідчить

факт, що „Камерні Сцени“ доводилося грати в деяких таборах на спеціальні запрошення дівчі, а то й тричі.

В даний момент „Камерна Сценка“ завінчусь праці над виставленням п'єси М. Кропивницького „Перехитрили“ в постанові реж. Й. Гірняка. Прем'єру — пляновану на половину грудня ц. р. — театр виставить у Відні. Завінчення викликають нові вставки в тексті на актуальні теми.

ДАР В. ДОРОШЕНКА МУЗЕЄВІ ВВУ.

В останній час Музей Визвольної Боротьби України в Празі одержав від дир. Вол. Дорошенка кілька дуже цінних пожертв, якими значно доповнені її книжкові колекції. Завдяки цим пожертвам Музей ВВУ докомплектував Записки Наукового Товариства ім. Шевченка, так що має тепер усі 155 томів, і Літературно-Науковий Вісник. Від В. Дорошенка Музей одержав також Систематичний показник до Чинської Старини, Галицько-руську бібліографію XIX ст. (1801—1886), Чумадівські народні пісні І. Я. Рудченка (вид. 1874 р.), виданий в Києві 1876 р. звіт М. Драгоманова та а. з. Малоруські народні предання і разсказы, зборник творів Ієремії Галкі (Одеса, 1875 р.), Повіті О. Федікожко (вид. 1876 р.), видані в Москві поезії М. Філіпповського, К. Шероцького „Провідини по Києву“ і кілька десяtek інших видань, з них деякі спеціально для доповнення Шевченківського відділу музею ВВУ.

I. КОРЕНЬКИЙ

25 ЛІТ ТОМУ...

Українська політична еміграція у Відні після першої світової війни.

Але війна ще не була скінчена і, як знаємо, події на сході Європи швидко знову прогнали з рідної землі най-

головним редактором був д-р Павло Лісняк, потім д-р Іван Німчук, вкінці Іван Проць. Цей тижневик продовжився найдовше на еміграції (після 1923 р. виходив ще довго далі в Берліні) і мав великий вплив передусім на галицьку українську еміграцію. В більше як скромному льокалі при Лянгегассе 5 виходив також недовго

„Соборна Україна“, що виходив при фінансовій підтримці Василя Виницького (Вільгельма Габсбурга). Та згодом віденських українських пресо-вих органів найбільший успіх мала така „Воля“ пок. д-ра Віктора Піснячевського: журнал-тижневик, незалежний від ніодної з існуючих політичних груп, щоправда, дуже змінливий собою були старші цію в лад — студій „Сіті“ осеред тя. Го